

NÓGRÁD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
2015-2020. KÖZÖTTI
GAZDÁLKODÁSÁNAK CIKLUSPROGRAMJA

A ciklusprogram stratégiai jellegű célokat tűz ki, amelyek megszabják az önkormányzati döntések irányát, megfogalmazzák azokat az elképzeléseket, amelyek szervesen illeszkednek céljaihoz, és amely célok eléréséhez, megvalósításához a Képviselő-testület meg kívánja teremteni, remélhetőleg hozzá is tudja rendelni a szükséges anyagi forrásokat.

ÁLTALÁNOS HELYZETELEMZÉS

Nógrád Község új Képviselő-testülete 2014 októberében alakult meg.

Negyedik alkalommal készít a község hosszabb távra - 5 évre - szóló ciklusprogramot, amely folyamatosan meghatározza a település jövőjét, további fejlődésének reális lehetőségeit, és hosszabb távra szóló fejlesztését is prognosztizálja. Jó szándékkal tettük hoztuk meg eddigi döntéseinket, a fő célunk az volt – természetesen ismerve a község lehetőségeit, problémáit-, hogy mindannyian jól érezzük magunkat községünkben, hogy elmondhassuk, jó itt élni, jól lehet itt élni.

A program kialakításakor legfontosabb szempontként kezeltük a község biztonságos működtetését, nagy hangsúlyt fektetve a fejlesztésekre, költségcsökkentő megoldásokra, az értékmentésre, a XXI. század elvárásainak megfelelően, fő rendező elvként kezelve az oktatási, kulturális és településfejlesztést.

Meghatározó szempont és részben gátat is jelent a tervezésben mindenkorai költségvetésünk helyzete.

Önkormányzatunknak sokrétű, kötelező feladatellátást kell biztosítania. Sajnos, ezen feladatokra még nincs teljes körű állami finanszírozás, ezért a biztonságos feladatellátáshoz saját források bevétele is szükséges. Mindez arra ösztönöz és kötelez bennünket, hogy helyi bevételeinket maradéktalanul beszedjük.

Helyzetünket nehezíti, hogy intézményrendszerünk évek óta az indokoltnál kevesebbet tud költeni a felújításokra, fejlesztésekre, eszközeik megóvására.

A problémák megoldását folyamatosan kezelniük kell, amely igen alapos, megfontolt, takarékos gazdálkodással, a döntések meghozatalánál kellő körültekintéssel hajtható végre.

Mindezek együttes hatására fontosnak tartjuk egy olyan program készítését, amely megfogalmazza elképzeléseinket, és olyan célokat, amelyekkel Nógrád Község Önkormányzatának Képviselő-testülete azonosulni tud, és amelyhez a megvalósítás eszközeit, forrásait biztosítani kívánja. A közös munkához és közös céljaink eléréséhez kérem a község minden polgárának legjobb szándékú segítségét, képviselő társaimtól pedig, hogy minden döntésünknel a község érdekeit tartsuk első szempontként a köz hasznára, és megelégedésére.

Bízom abban, hogy a közös munkában örömet találunk, a ciklus elteltével értelmes és szép eredményeket tudunk elérni, és büszkék lehetünk arra, hogy a testület tagjai lehettünk, döntéseinkkel a község fejlődését segítettük.

AZ ÖNKORMÁNYZAT MŰKÖDÉSE

1. Az önkormányzat maradéktalanul köteles gondoskodni kötelező feladatainak ellátásáról. A Képviselő-testület döntéshozatalánál köteles figyelembe venni, hogy annak következményei nem veszélyeztethetik a kötelező feladatok ellátásának biztonságát.
2. Az önkormányzati feladatok ellátásánál nagy figyelmet kell fordítani a lakosság szükségleteinek lehető legcélszerűbb és legmagasabb színvonalon történő kielégítésére. A szolgáltatások színvonalát a lehetőségekhez mérten, folyamatosan javítani kell.
3. Kívánatos, hogy a Képviselő-testület jól működővé és rendszeressé tegye kapcsolatát a községben tevékenykedő helyi vállalkozókkal, a civil szervezetekkel.
4. A közigazgatás megfelelő színvonalon és helyben történő ellátására továbbra is törekedni kell.
5. Szükségesnek tartja a Képviselő-testület az országos, megyei és helyi közigazgatási rendszerekkel való kölcsönösen előnyös együttműködés kialakítását, fejlesztését.
6. A folyamatosan megújuló fejlődés és tájékozódás céljából ajánlatos lehetőségeinkhez mérten részt venni a különböző nemzetközi és hazai szövetségekben, szervezetekben.
7. A döntéseknél élvezzen elsőbbséget a község jövőjét, fejlődését meghatározó stratégia, kitörési pontok megoldási és végrehajthatósági lehetősége.
8. Nagyobb figyelmet és gondot kell fordítani a település megjelenítésére (sajtó, külső kapcsolatok, kiadványok, honlap stb.).
A polgárok folyamatos tájékoztatása érdekében az önkormányzatnak elsőbbséget kell biztosítani a helyi kiadvány folyamatos megjelenésének. A honlapon elhelyezett információkat folyamatosan bővíteni és aktualizálni kell. A honlapon szerepeltetni kell a szálláshelyeket és a boltok, postahivatal, gyógyszertár, orvosi, gyermekorvosi rendelő és a védőnői szolgálat nyitva tartását.
9. Kiemelt figyelmet kell fordítani a környezetvédelem és a természetvédelem megőrzésére, különösen a helyi és környezeti értékekre. Törekedni kell a helyi védelemmel kapcsolatban hozott rendeletek folyamatos betartására, szükség esetén módosításra.

AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA

1. A gazdálkodás alapja a mindenkori elfogadott éves költségvetés. Tervezése, elfogadása, végrehajtása során törekedni kell a túlzott hitelfelvétel elkerülésére.
2. Új beruházást megelőzően sorrendet kell felállítani. A beruházások indítása előtt vizsgálni kell a fedezet meglétét, a várható működési költségeket, meg kell határozni a hosszú távú működtetés feltételrendszerét.
3. A beruházások, fejlesztések során kötelezően törekedni kell az egyéb pályázati források bevonására, a saját erő kiegészítésére.
4. Folyamatosan bővíteni kell az önkormányzat bevételi forrásrendszerét. Amennyiben a hatékony és takarékos gazdálkodással a folyamatos önkormányzati működés, a községfejlesztés nem biztosítható, úgy az önkormányzatnak élnie kell további források bevonásával.
5. Az önkormányzat intézményrendszerét folyamatosan vizsgálni kell, valamint a szükséges és elengedhetetlen változásokat végre kell hajtani a feladatellátásnak

megfelelően. A költségvetések lehetőségeihez képest át kell gondolni a kötelező és önként vállalt intézményi feladatokat. A működést és a kötelezően ellátandó feladatok végrehajtását semmilyen más tevékenység nem veszélyeztetheti.

6. Az önkormányzati vagyongazdálkodás során
- biztosítani kell az önkormányzati vagyoneérték megőrzését, növekedését, figyelemmel a produktív vagyonelemekre;
  - folyamatosan karban kell tartani, szükség esetén pótolni az önkormányzati gazdálkodás alappilléret képező ingó- és ingatlan vagyont;
  - figyelemmel kell kísérni a község lakosságának korösszetételét, fel kell készülni az indokolt és szükséges feladatok vállalására;
  - a felhalmozási és tőkejellegű, korlátozottan rendelkezésre álló bevételeket kizárólag beruházási, fejlesztési, eszközpótlási feladat ellátására lehet felhasználni;
  - a rendelkezésre álló források hatékony, optimális felhasználásának, a törvényesség betartásának érdekében folyamatosná kell tenni az ellenőrzést és számonkérést;
  - a mindenkori éves költségvetés tervezésénél, a gazdálkodásról szóló beszámolók tárgyalásakor meg kell határozni a gazdasági programnak megfelelő bevételeket - ideértve az eszközrendszer is – és felhasználásuk irányát.

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS, TELEPÜLÉSRENDEZÉS

1. Folyamatosan karban kell tartani az elfogadott és hatályos településfejlesztési koncepciót, a településszerkezeti és szabályozási rendezési terveket – ÁRT, RRT - helyi építési szabályzatot. Törekedni kell arra, hogy helyi terveink összhangban legyenek, harmonizáljanak a megyei, régiós, térségi tervekkel.
2. Kiemelten kell kezelni azon településfejlesztési feladatokat, amelyek lehetőséget teremtenek a népesség megtartására, növelésére, munkahelyek létesítésére, megtartására, növelésére.
3. A településfejlesztést minden lehetséges eszközzel fenn kell tartani, az önkormányzati források mellett vállalkozói tőke bevonása is indokolt.
Különösen kiemelt és indokolt feladatok:
  - a felszíni vízelvezetés településszintű megtervezése; csapadékvíz elvezetése lakosság bevonásával, Csurgó forrás kútjainak felújítása
  - energia megtakarítás érdekében intézmények hőszigetelése, nyílászárók cseréje
  - vendégház faluközpont kialakítása, bolt előtti terasz rendbetétele
  - szálláshely kialakítása az üresen álló önkormányzati épületben
  - belterületi járda és kerékpáros út kialakítása,
  - úthálózat folyamatos felújítása, Árpád utca, Gárdonyi Géza utca, Hajnalka, Viola, Iboya utcákban
  - külterületi utak járhatóvá tétele
  - az egészségturizmushoz kapcsolódó park és zöldfelület-fejlesztés,
  - temető rendezése, rendszeres rendbetétele
  - Morgó- patakon lévő tó fenntartása, hasznosítása, kerékpáros út kialakítása a tó körül
  - középületek további felújítása

- piactér, közösségi tér, játszótér létesítése
- egyházi ingatlanok további felújítása
- elő kell segíteni vállalkozói tevékenységek gyakorlására alkalmas területek létrehozását
- elő kell segíteni a turizmus és idegenforgalom minél magasabb szinten történő működését
- vár állagmegóvásának folytatása, várjátékok hagyományossá tétele
- kiállítótér kialakítása, öreg tanács épületében
- közvilágítás bővítése (vár alatt, Árpád és Mikszáth utcák elején)
- falubusz beszerzése
- pihenő padok kicserélése a vár alatt
- falu bejáratok rendbetétele (Diósjenő és Berkenye felől)
- Morgó patak, Fekete patak kitakarítása
- szabadtéri színpad mögötti kerítés pótlása, szemben parkoló kialakítása
- Gárdonyi Géza utcában parkoló kialakítása, buszok számára áthaladás biztosítása
- turisztikai pihenőhely kialakítása Berkenye felől, esetleg csere ingatlannal
- hirdetőtábla elhelyezése az iskola mellé
- buszforduló kialakítása

TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉS

1. A településüzemeltetési és kommunális feladatok közül a kötelezően ellátandó feladatok elsőbbséget élveznek. Javítani kell a köztisztasági szolgáltatás színvonalát, változtatni kell a szemét-szállítással kapcsolatosan jelentkező problémákon.
2. Közös erővel meg kell akadályozni az illegális szemétkerakó helyek kialakulását.
3. Törekedni kell a lakossági igényekhez igazodó menetrend szerkesztésére, buszforduló kialakításával az elvett buszjáratok visszaadását elősegíteni.
4. A községi temető gondozottságának további javítása, temetőben WC kialakítása, ravatalozó, kerítés felújítása.
5. A közbiztonság erősítése, a rongálások elleni fokozottabb ellenőrzés, hatékonyabb felelősségre vonás, polgárőrség fenntartása, támogatása. Közterületek és intézmények biztonsága érdekében térfigyelő rendszer kiépítésének folytatása
6. A községi szabadidő, sport- és kulturális igényeket kielégítő intézmények, létesítmények üzemeltetésének biztosítása (Sportpálya, Internet helyiség, Könyvtár)
7. Energiatakarékos rendszerek kialakítása az önkormányzati intézményekben (nyílászárók cseréje, világítás és fűtőkorszerűsítés, stb.).
8. Közvilágítás bővítése vár alatt, Árpád és Mikszáth utcák elején

KÖZOKTATÁS, KÖZMŰVELŐDÉS, SPORT

1. A hatályos jogszabályoknak megfelelően biztosítani kell a közoktatás feltételrendszerét.
2. A közoktatási törvénynek megfelelően mindenkor elsődleges szempont legyen az oktatás-nevelés színvonalának növelése, a minőségi elvek fejlesztése.
3. A közoktatásban súlyozottan szerepeljen a környezeti nevelés, a helyi adottságok, lehetőségek megismertetése, a honismeret kutatása.

4. Támogatni lehet, és be kell kapcsolni a kulturális tevékenységbe a civil szerveződések. A kialakult, hagyományos községi rendezvényeket folytatni, megtartani szükséges.
5. Könyvtári feladatok ellátása mozgókönyvtár keretében.
6. Az önkormányzat kötelező oktatási feladatait továbbra is helyben, jó színvonalon kívánja biztosítani a meglévő intézmények fenntartásával, a KLIK működtetésével
7. Kiemelten kell foglalkozni az oktatási intézmények folyamatos felújításával, eszközbővítésével, korszerűsítésével.
Különösen kiemelt és indokolt feladatok:
  - a község óvodájában tovább kell javítani a nevelés tárgyi feltételeit.
  - az általános iskolai alapfokú képzés oktatási, nevelési, szakmai és tárgyi feltételeit az intézmény fenntartójának kell biztosítani, pályázati lehetőségek bevonásával;
  - hatékonyabbá és gyorsabbá kell tenni az adatszolgáltatást, informatikai és ügyviteli munkát az oktatási-nevelési intézményeinkben;
  - az intézmények munkaközösségeinek munkáját együttműködővé kell fejleszteni;
  - kiemelten kell kezelni a fiatalok és iskoláskorúak drogmegelőzési programjait.
  - oktatási intézmények felújítása
8. Parkoló kialakítása az iskola mellett.
Művelődési ház belső udvarának rendbetétele

IDEGENFORGALOM

1. Nógrád földrajzi elhelyezkedéséből adódóan még jobban ki kell használni az idegenforgalom adta lehetőségeket.
2. Elsősorban a falusi turizmus területén kell előre lépni. A falusi turizmushoz kapcsolni kell és kialakítani a zöldturizmus ágazatait (lovas – vár-vadaspark – kerékpáros turizmus, stb.).
3. A vár és a Börzsöny turisztikai vonzerejének bemutatása érdekében célszerű lenne tanösvény létesítése a várban.
4. A jelentős műemléki értéket és vonzerőt képviselő Nógrádi Vár tulajdonjogának megszerzését követően, pályázati forrásból a kutatások folytatására, kiállító terem kialakítására és a falak további rekonstrukciójára kiemelt figyelmet kell fordítani.
5. A turizmus bármelyik szakágának fejlődése mellett mindenképpen szükséges a XXI. századi igényeket kielégítő szálláshely-kialakítás az üresen álló Szondi utcai volt Idősek Klubjában.
6. A turizmus fejlesztéséhez elengedhetetlen az önkormányzat elvi, tárgyi segítőkéz hozzá állása, akarata.
7. Várhoz tartozó pincék rendbetétele.
8. Infópont működtetésének megszervezése, idegenvezetés a várba, tájházba.
9. Almáskert alatti út elkészítése.
10. Régi tájházban kiállítás.
11. Közös programok szervezése a szomszédos településekkel.

EGÉSZSÉGÜGYI, SZOCIÁLIS ELLÁTÓ RENDSZER SZOCIÁLIS ALAPELLÁTÁS

1. A szociális törvény szerinti valamennyi önkormányzati feladat ellátási formát határidőre biztosítani kell.
2. Szociális étkeztetést az igénylők és rászorultak számára az Angyalvár Óvoda konyhájából biztosítjuk.
3. A házi szociális gondozást és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a Nagyoroszi Közös Szociális Szolgáltató Társulás látja el.
4. A családsegítés ellátását a Nagyoroszi székhelyű Nyugat-Nógrád Gyermejkölési és Családsegítő Szolgálattal biztosítja az önkormányzat társulásos formában.
5. Megfelelő számú igény és a feltételek biztosítása esetén újra indítható az Idősek Klubja.

EGÉSZSÉGÜGYI ALAPELLÁTÁS

1. Az egészségügyi alapellátási rendszeren belül a gyermekorvosi, felnőtt háziorvosi ellátás vállalkozási formában történik.
2. Az orvosi ügyeleti rendszer működtetése társulási formában megoldott.
3. Védőnői szolgálat feladat ellátása önkormányzati közalkalmazotti formában történik.

A Képviselő-testület megbízatásának idejére szóló ciklusprogram az anyagi lehetőségek függvényében.

Az önkormányzat Képviselő-testülete e gazdasági ciklusprogram elfogadásával kötelezettséget vállal Nógrád Község Polgárai előtt, hogy rendeleti szintű, vagy határozatokba foglalt döntéseivel a ciklusprogramban megfogalmazott célkitűzéseket elsődlegesen figyelembe veszi. A település anyagi forrásainak ismeretében törekszik a célkitűzéseket megvalósítani.

A Képviselő-testület a különböző lakossági fórumokon, a közmeghallgatásokon, falugyűléseken beszámol a ciklusprogram meghatározott feladatainak elvégzéséről vagy az esetleges nehézségekről.

Nógrád, 2015. április 29.

Szórágy Gyuláné
polgármester